

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 6/04-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. januára 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P., CSc., bytom N. Z., vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 9 NcC 19/03-34 z 11. septembra 2003 a postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch vo veci námietok podaných proti exekúcii vedenej pod sp. zn. 13 Er 2130/02 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. P., CSc., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2003 doručená sťažnosť Ing. M. P., CSc., bytom N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) uznesením

Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 NcC 19/03-34 z 11. septembra 2003 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch (ďalej len „okresný súd“) vo veci námietok podaných proti exekúcii vedenej pod sp. zn. 13 Er 2130/02. Okrem vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľ žiadal priznať aj „finančné zadosťučinenie vo výške 25.000,- Sk“. Sťažovateľ podaním z 15. decembra 2003 požiadal o ustanovenie zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým uznesením nevytlúčil sudcu okresného súdu Mgr. P. G. z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 13 Er 2130/02. Rozhodol tak o námietke zaujatosti sťažovateľa, ktorú proti označenému okresnému sudcovi podal sťažovateľ v rámci námietok proti exekúcii, v ktorých vytýkal najmä nedostatky poverenia na vykonanie exekúcie vydaného okresným súdom. Sťažovateľ námietku zaujatosti proti sudcovi odôvodnil tým, „že tieto námietky smerujú z časti aj proti ním vydanému povereniu na vykonanie exekúcie, čím pri rozhodovaní o námietkach má na veci protichodný záujem, na základe čoho možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti“. Krajský súd rozhodnutie o nevytlúčení označeného sudcu okresného súdu odôvodnil tým, že „Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že vec prejednávajúci sudca Mgr. P. G. v danej veci postupuje v súlade so zákonom, a preto niet dôvodu na jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v tejto veci“. Podľa sťažovateľa krajský súd týmto odôvodnením išiel nad rámec podaných námietok zaujatosti, pretože sa „vyjadril o správnosti procesného postupu súdu nižšieho stupňa čo sa týka celého exekučného konania napriek tomu, že na základe podania sťažovateľa na to nemal založenú právomoc. Týmto spôsobom ako tretia osoba svojim právnym názorom bez právneho dôvodu zasiahla do nezávislosti konania a rozhodovania Okresného súdu Nové Zámky v celom exekučnom konaní“.

Postupu okresného súdu vytýkal najmä to, že jeho namietaný sudca sa „o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený“, dozvedel v okamihu, keď po doručení námietok zaujatosti proti nemu mal prvýkrát možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom v časti, v ktorej sťažovateľ napáda aj jeho predchádzajúci procesný úkon, a dosiaľ neoznámil [podľa sťažovateľa v rozpore s § 15 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)] predsedovi súdu okolnosti, pre ktoré je vylúčený.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo (...) prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124

ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 22/03, I. ÚS 44/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie pre zjavnú neopodstatnenosť o. i. to, že ústavný súd nezistil takú skutočnosť, ktorá by odôvodňovala čo i len možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 10/02, I. ÚS 122/02, I. ÚS 52/03).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie práva na súdnu ochranu pred nestranným a nezávislým súdom, a tým aj na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným postupom okresného súdu. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorých krajský súd rozhodol o nevyhlúčení namietaného sudcu okresného súdu a okresný súd postupoval.

Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že sťažovateľ vzniesol námietku zaujatosti proti sudcovi okresného súdu z dôvodu, že jeho námietky proti exekúcii „*smerujú z časti aj proti ním vydanému povereniu na vykonanie exekúcie, čím pri rozhodovaní o námietkach má na veci protichodný záujem, na základe čoho možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti*“. Krajský súd rozhodnutie o nevyhlúčení namietaného sudcu okresného súdu

z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 13 Er 2130/02 odôvodnil tým, že namietaný sudca „*v danej veci postupuje v súlade so zákonom, a preto niet dôvodu na jeho vylúčenie*“. Ústavný súd však nezistil taký výklad sťažovateľom označených zákonných ustanovení a ich uplatnenie krajským súdom (§ 14 ods. 1 a 3 OSP) a okresným súdom (§ 15 ods. 1 OSP) vo veci sťažovateľa, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a Dohovoru. V žiadnom prípade nezakladá oprávnenie ústavného súdu, aby vlastným výkladom dotknutých ustanovení sankcionoval napadnuté uznesenie a postup všeobecných súdov alebo aby tieto považoval za inak ústavne neudržateľné.

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2004